

prima instanță: O. Cojocaru
instanța de apel: N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc

dosarul nr. 2ra-658/18

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandra Vidrașcu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva Alexandrei Vidrașcu cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandra Vidrașcu și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 20 octombrie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alexandrei Vidrașcu cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Vidrașcu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și a fost recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale privind includerea perioadei de muncă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu, obligarea recalculării pensiei pentru limită de vârstă, obligarea stabilirii și achitării pensiei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare realizat de Alexandra Vidrașcu perioada anului 1999 și a lunilor ianuarie - mai 2000 (17 luni) cât și a venitului obținut în aceste perioade în cuantum de 359 299 de lei și corespunzător - 256 132 de lei, să corecteze cuantumul pensiei stabilite Alexandrei Vidrașcu la 03 ianuarie 2006 din suma de 2306,06 lei în 3119,14 lei, să recalculeze pensia pentru limită de vârstă din cuantumul nou stabilit în mărime de 3119,14 lei, cu indexarea corespunzătoare a acesteia pentru perioada 03 ianuarie 2006 - 01 aprilie 2014, cu achitarea sumei restante în cuantum de 177 792,92 de lei și să stabilească și să achite Alexandrei Vidrașcu începând cu 01 aprilie 2014 pensia lunară în mărime de 8 563,86 de lei.

A invocat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015 a fost admis recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 și a fost remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

A menționat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea, și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare perioada anului 1999 și lunile ianuarie-mai 2000, cât și, a venitului obținut în aceste perioade, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limită de vârstă a Alexandrei Vidrașcu începând cu data de 03 iunie 2010 și să achite diferența. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016 recursurile depuse de Alexandra Vidrașcu și Casa Națională de Asigurări Sociale au fost declarate inadmisibile.

A relevat că hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014 a fost executată, pârâtei fiindu-i recalculată și achitată diferența pensiei începând cu 03 ianuarie 2006, însă conform deciziei Curții de Apel Chișinău urma a-i fi recalculată și achitată diferența pensiei începând cu 03 iunie 2010. Astfel, Alexandra Vidrașcu urmează să restituie suma de 65 809,11 lei.

A atenționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra întoarcerii executării silite a hotărârii, iar prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 septembrie 2016 s-a refuzat în primirea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești cu privire la întoarcerea executării silite a hotărârii judecătorești, fiindu-i explicat că pretenția poate fi înaintată în procedura de examinare a acțiunii civile.

Solicită încasarea de la Alexandra Vidrașcu în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale a sumei de 65 809,11 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 iunie 2017 a fost admisă acțiunea și au fost încasate din contul Alexandrei Vidrașcu în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 65 809,11 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 974,27 de lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, Casa Națională de Asigurări Sociale a executat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014, însă instanța ierarhic superioară casând hotărârea primei instanțe nu s-a expus asupra întoarcerii executării, iar prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 septembrie 2016 s-a refuzat în primirea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești cu privire la întoarcerea executării silite a hotărârii judecătorești.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să recalculeze pensia pentru limită de vârstă a Alexandrei Vidrașcu începând cu data de 03 iunie 2010 și să achite diferența. Astfel, diferența sumei pentru pensia achitată ca rezultat al executării hotărârii judecătorești urmează a fi încasată din contul pârâtei, făcând trimitere la prevederile art. 158 și 159 din Codul de executare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Alexandra Vidrașcu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 14 februarie 2018 Alexandra Vidrașcu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, și anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost interpretată în mod eronat legea, au fost apreciate arbitrar probele și pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

A menționat că prima instanță a examinat cauza în absența sa și a reprezentantului său, fără a lua în considerare cererea de amânarea a ședinței de judecată depusă de reprezentantul său, aplicând eronat prevederile art. 206 alin. (3) și (5) CPC.

Consideră că prima instanță examinând cauza în prima ședință de judecată a lipsit-o de posibilitatea de a participa în ședință, de a prezenta probe și argumente.

A relevat că instanțele de judecată aplicând la caz prevederile art. 158 și 159 alin. (2) din Codul de executare nu au ținut cont de faptul că, prin încheierea irevocabilă a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 septembrie 2016 s-a refuzat în eliberarea ordonanței judecătorești, constatându-se imposibilitatea aplicării și invocării art. 158 din Codul de executare, cât și, în prezența unui litigiu de drept.

De asemenea, a indicat că prima instanță urma să-i acorde posibilitatea de a înainta o acțiune reconvențională cu invocarea modificărilor operate în legislație după judecarea cauzei în instanța de recurs, inclusiv după adoptarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 19 din 19 iulie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat și Regulamentul cu privire la modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat și alocațiile sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 929 din 15 august 2006.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Alexandra Vidrașcu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Alexandra Vidrașcu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Alexandrei Vidrașcu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Alexandra Vidrașcu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic